

Циљеп:

За Црну Гору на годину 8 круна, на по године 4 круне.
За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 кр. на по године 6 круна.
За све остале земље годишње 20 франака у злату, на по године 10 франака у злату.
Преплата се прима само у годишњим и полугод. роковима.
Поједини број 20 пара.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Власник: Државна Штампарија

Издаје суботом

Одговорни уредник: Милан Рамадановић

СЛУЖБЕНИ ДИО

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој

КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за контрактуралног физикуса Никшићске Области, са сједиштем у Шавнику, Д-ра Константина Марулис-а.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 21. маја 1909. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
Ј. С. Пламенац с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој

КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за племенског капетаније дробњачке Јока Полексића.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 27. маја 1909. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
Ј. С. Пламенац с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој

КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за вршиоца дужности писара управе лука и поморске здравствености у Бару Илију Поповића.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 27. маја 1909. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
Ј. С. Пламенац с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој

КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за писара ускочке капетаније Ђорђија Кршикану.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 27. маја 1909. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
Ј. С. Пламенац с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој

КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела ријешили смо и рјешавамо:

да се Миливоје Караџић, племенски капетан капетаније дробњачке, на основу члана 49. закона о чиновницима грађанског реда, отпусти из државне службе.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 27. маја 1909. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
Ј. С. Пламенац с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој

КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела ријешили смо и рјешавамо:

да се Новица Мрдаковић, писар капетаније ускочке, на основу члана 49. закона о чиновницима грађанског реда, отпусти из државне службе.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 27. маја 1909. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
Ј. С. Пламенац с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој

КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Војног ријешили смо и рјешавамо:

да се пјешадиски капетан Јован Жижић, потпоручници Миљан Јакић и Андрија Јауковић, отпусте из државне службе.

Наш Министар Војни нека изврши овај указ.

Цетиње, 30. маја 1909. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Војни, Генерал-ађутант,
Бригадир Митар Мартиновић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој

КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Војног производимо:

у чин официра народне војске, подофицире народне војске Јагоша Н. Беговића из баталиона Спашког и Вула Мићуновића из баталиона Опутно-Рудинског.

Наш Министар Војни нека изврши овај указ.

Цетиње, 30. маја 1909. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Војни, Генерал-ађутант,
Бригадир Митар Мартиновић с. р.

РАСПИС

Свима управама царинарница и племенским капетанима

Како сам примијетио, да су неке управе Царинарнице и неки племенски капетани узели за сталну праксу, да се у званичној пријемници редовно обраћају лично Министру или Начелнику Министарства Финансија и Грађевина, а често пута и шефу појединог одсјека, спроводећи молбе, жалбе и утоке појединаца — своје одлуке и ријешења по односним предметима и томе подобно — то сам нашао за потребно у интересу правилног вршења послова и брже и простије администрације наредити свима управама царинарница и племенским капетанима, да од дана пријема овога расписа, редовно упућују све списе званичне природе као и све молбе, жалбе и утоке које по званичној дужности спроводећи морају само на адресу: „Књ. Министарство Финансија и Грађевина“, назначивши одјељење Министарства коме припада односни посао.

Сам списи повјерљиве природе имају се спроводити лично на адресу Министру или Начелнику Министарства Финансија и Грађевина.

Сем тога забрањујем непотребну употребу депеша, дозвољавајући исту само у случајевима хитне природе. Од свију оних државних органа, који би се за ствари, које не носе чисто службени карактер и нијесу хитне природе, послужили телеграфом тражићу, да накнадно положе телеграфску таксу.

Наређујем свима управама Царинарница и племенским капетанима, да се стро-

го придржавају овог расписа и о пријему истог извјесте Министарство Финансија и Грађевина.

Број 1032.

Цетиње, 30. маја. 1909. г.

Министар
Финансија и Грађевина
Душан Вукотић с. р.

РАСПИС

свима управним властима, поштанско-телеграфском одјељењу, привредном одјељењу, санитарском одјељењу и капетанству лука.

Наређујем свима управним властима — томе Одјељењу — да обзнане, како подручном чиновничком персоналу, тако и свима грађанима у свом подручју, да нећу узимати у обзир и ријешење никакве молбе нити жалбе, које не буду упућене преко прве претпостављене власти, која ће их даље надлежним путем спроводити коме треба.

Ово наређење издајем због тога, што се многи — мислећи да ће што прије до ријешења доћи — жале непосредно Министарству и не знајући или не хотећи знати, да предмет жалбе спада у надлежност које није, потчињене ми власти.

Број 3656.

1. маја 1909. године.

Цетиње.

Министар Унутрашњих Дјела,
Ј. С. Пламенац.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дворске и дипломатске вијести

— Њ. В. Књаз Мирко вратио се је ономадне с Крушевца, гдје је провео неколико дана.

— Кр. бугарска влада, преко олд. свога дипломатског заступника г. д-р Н. Колушева, извјестила је Књажевску владу, да је своје дипломатско агенство подигла на степен првокласне легације и свога дипломатског заступника на чин опуномоћеног министра.

— Г. Барон Сквити, овдашњи италијански изванредни посланик и опуномоћени министар, повратио се из Рима у прошлу недјељу са фамилијом.

— Г. барон Кун од Куненфелда, олд. аустро-угарски министар, повратио се јеу прошли понедјељник са одсуства и предузео управу повјереног му посланства.

Загребачки „Србобран“, не задовољавајући се улогом одјека „В. А. Цајтунга“ и г. Масарика у најновијој кампањи против Цетиња, повраћа се на свој преданексион занат, као да му није доста стечених заслуга у најновијим тековинама српскога народа....

Тај лист, на нашу напомену, да је г. Масариков „Час“ нападао оном преданексионом новинарском синдакату против нашег узвишеног Господара, одговара нам: „Цетињска би господа требала да буду много скромнија у том питању, јер ако је ишта спадало у преданексиону кампању, без сумње је у њу спадала цетињска афера с бомбама“...

Не само да су „бомбе“ спадале у ону преданексиону камању, него су је и крунисале; па ипак „Србобран“ има дрскости, да „бомбе“

Преплата се шаље поштанском упућеницом, само и непосредно администрацији „Гласа Црногорца“ на Цетиње, а коме је наручије, г. Вељку Рамадановићу, К. Ц. агенту у Котор.

Дописи се шаљу Уредништву. Рукписи се не враћају.

За огласе плаћа се: за сваку ријеч или за број од пет цифара по 4 паре за први пут, а за сваки даљи пут по 2 паре.

спомиње и да их приписује цетињској господи и — *послије „анексације“!*

На такав лист ми се нећемо више осврћати, а чекамо још доказе „великог“ научника бечког листа, г. Масарика, па да и с њим и с „В. А. Цајтунгом“, кад га у оригиналу добијемо, завршимо.

Бечки „Кореспонденцибиро“ донио је пошљедњих дана вијест из листа цариградског „Јени Газета“, да је дошло до сукоба између аскера и наших поданика на страни манастира Добриловине и да је било и мртвих и рањених, па је довео тај тобожњи погранични сукоб у везу с неким ранијим, који се збио на страни Васојевића.

Према извјештају капетана пољског од 12. маја г. г., гурска патрола, која је тога дана пограничном линијом ишла, отворила је била у турској граници близу мјеста „Бјелојевине“ пушкарање, од чега су нека зрна пала у нашу границу на страни Добриловине, али од тога није било никаквих пошљедница, јер наши на то пуцање нијесу ни одговарали.

Што се пак оног ранијег инцидента тиче, ево у чему је ствар: Два брата Спалевића из Шекулара, којима су Руговици прије двије године убили оца Перишу без икаква разлога, опазивши своје крвнике гдје као кирније гоне војничку комору на кулу „Мокра“, пуцали су на њих из засјед и ранили двојицу. Поминути Спалевићи ухваћени су од стране наших власти и затворени.

Четири славне прославе.

Војна Русија прославља ове године четири славна јубилеја: први — 200-годишњицу Полтавске битке, други 150 година од руске побједи код Кунерсдорфа над Фридрихом II, трећи 100-годишњицу од пошљедњег руско-аустријског рата и присаједињења источног дијела Галиције к Русији, и најпослије четврти јубилеј, шездесетогодишњицу од побједи на Вилагошу у Мађарској и капитулацију Гергеја пред Паскијевићем.

За све четири ове прославе није Русија у једнакој мјери одушевљена. У руској се војсци — пише „Новоје Времја“ — осјећа расположење за прославу само првог јубилеја и ако остали према принесеним жртвама нијесу ништа мањи, али и у војсци и у руском друштву нема никакве ванредне пажње за остала три јубилеја. А који је томе узрок? Фаталне погрешке учињене у овим трима побједама криве су много овако слабом или боље рећи никаквом одушевљењу. Само је Полтавска побједу искористио Петар Велики. Овај умни руски Самодржац увидио је каква опасност пријети Русији од западне Европе. Он као да је предвиђао, да ће Европа сваких сто година под вођством овог или оног напаста на плодну сарматску равницу, која је задобивена цијеном великих жртава рускога народа. Године 1612. заузео је пријестоницу руске Империје Москву пољски краљ Ваза од шведске династије као предстража језуитске Европе. Послије једнога вијека Карло VII. опет је покушао да је заузме. Послије још једног вијека, „дванаест

језика“ под вођством Наполеона, заузима и напада стару руску пријестоницу Москву. И сва три пута с јуначким пожртвовањем Руси су одбили нападе западне Европе и сачували у цјелини оставштину својих дједова. Осим тога, система „активне самоодбране“ иде паралелно са прибирањем руских покрајина које су биле разграбљене за вријеме монголског ига.

И ето опет прође један вијек, и ако је вјеровати њемачкој политичкој литератури и одзивима лањског и овогодишњег дочека у Бечу цара „свију Нијемаца“, и ако је вјеровати знацима времена, опет ће западни таласи да грозно навале на заморену Русију.

Послије Кунерсдорфске битке Фридрих II лутао је по бојишту тражећи као милости у Бога руски куршум, којим би спрао срамоту свога народа. Али Бог није чуо његове молитве и доцнија руска политика помогла је не само препорођавању Пруске, већ и сјединила под њеном владавином садашњу Њемачку.

Такав је и трећи јубилеј; руска војска заузима старо-руски Лавов и Источну Галицију. И ако се нехајно ратовало заједно са Наполеоном против Аустрије, ипак је овај рат био сјајног резултата. Али благодарјеи тада свемогућему пољскоме књазу Чарторискоме, новоприсаједињена руска земља на бечкоме конгресу опет се враћа Аустрији.

Па ипак, како доказује писац новије историје тих догађаја пољски научњак Лешински, насељење те од исконне руске земље и долазак руских власти дочекала је Пољска као изабавитеље од круте аустријске управе, коју је Аустрија завела у Галицији, пошто ју је себи присајединила. Но руски губернатор Нијемац није хтио да објасни својој влади велики стратегијски значај за Русију заузеле те прикарпатске покрајине, која је 1815. године без икаквог колебања враћена Аустрији, од које данас Аустрија ствара два Пијемонта: први — да привуче Пољаке из Русије; други — да украјинске сепаратисте постану издајце свога племена.

За пошљедњи јубилеј Вилагошке побједе везане су жалосне успомене. Паскијевић је поднио цару Николи I овај извјештај: „Мађарска је пред ногама Вашег Величанства“. Но великодушни руски Цар великодушно је сматрао за потребно да их дарује младом Францу Јосифу. Он није могао предвидјети кримски рат и „црну неблагодарност“ Аустрије, која је задивила свијет? Је ли могуће онда било и замислити окупацију и напошљетку и анексију Босне и Херцеговине?

Горким искуством у прошлости поучимо се у будућности.

Свесловенски Конгрес

— (Двије важне резолуције) —

На завршетку свесловенског конгреса у Петрограду изабран је извршни одбор, у који су ушли: Руси Красовски, Маклаков, Дудикиевич, Бобрински; Пољаци Дмовски и Димша; Чеси Крамарж, Шпјанер и Прајс; Хрват др. Тресић Павичић; Срби Драшковић, Кошугић и Кумануди и Бугари Бобчев и Људсканов.

На сједишци извршног одбора свесловенског конгреса, којој су присуствовали као савјетници Н. Л. Хомјаков, председник Думе и гроф Олизар усвојена је ова резолуција, коју су предложили српски делегати:

1. Треба свима силама радити, да се што прије дође до политичког и економског савеза слободних словенских држава на Балкану са Русијом на челу.

2. Слободни ови српски народи потпомагаће аустро-угарске Словене у свима њиховим тежњама управљаним ка самосталном културном развоју и достигнућу најширих политичких и националних права у границама аустро-угарске царевине. Продирање Аустро-Угарске на југ преко Саве и Дунава и заробљавање Српског Народа никако се не слаже са

интересима Словенства, зато свака помоћ указана у том правцу Аустро-Угарској од стране аустро-угарских или осталих Словена има се сматрати као издајнички и антисловенски акт.

3. Босна и Херцеговина јесу српске земље, које улазе у сферу државних интереса Српског Народа као самосталне националне јединице. Према томе Словенство је дужно, да у том правцу потпомаже политичко, културно и економско развиће становништва Босне и Херцеговине.

О руско-пољском питању донесена је ова резолуција:

Руско-пољски споразум може се постићи само примјеном принципа прошлог конгреса у Прагу, тј. признањем потпуне равноправности оба народа. Сваком народу мора се признати право, да на својој земљи употребљава свој језик, ствара школе и подиже установе, које осигуравају његов национални развој.

Књижевност, умјетност, просвјета

„Балканска Царица“. Ова драма нашег узвишеног Господара, Н. Кр. В. Књаза Николе, преведена је сада и на мађарски језик. Превели су ју Љубен Г. Грујић и жена му Емилија рођ. Поповић у Араду, и издали су позив на претплату. Пријевод ће се штампати у Араду.

Откривање споменика Цару Александру III у Петрограду. У суботу био је у Петрограду ванредно свечан дан. Цјела варош окитила се заставама, да покаже своју почит за откривање споменика благопокојном Цару Александру III. И Цар Никола и Царица присујели су у Петрограду, да присуствују том свечаном акту. Откривању присуствовао је веома много руских великодостојника и сав дипломатски кор. Послије откривања била је ревија војске, а онда се је Цар са Царицом вратио у Царско Село.

Педесетогодишњица рада Тоне Харића. Српска се Матица у Новом Саду спрема, да на свечан начин прослави педесетогодишњицу многостручног и обилног рада Тоне Харића, данашњег председника „Српске Матике“ и Позоришног Друштва у Новом Саду. Многи поштоваоци Тоне Харића учествоваће у овој заслуженој прослави.

Математичка изложба. Овијех је дана отворена у Њу-Јорку занимљива изложба, у којој су скупљени историски споменици о развоју математичких наука. Међу овим споменицима почасно мјесто заузимају вавилонски ваљкови, рачунске таблице, које илуструју развој бројних система, магијски квадрати египатских свештеника, троугаоници насликани на камену и на китајској свили, коцке из доба старог Египта, па готово до наших дана. Развој механичког рачунања и свију његових помоћних средстава очигледно је представљен египатским плочицама од шкриљца, римским монетама за бројање, средњовековним рабонима, с урезаним у дрво резимима и т. д., па до најновијих и најмодернијих справа за рачунање, компликоване конструкције и чудновата механизма, које аутоматски врше свакојаке аритметичке функције.

И одјељена за тригонометрију и астрономију су богата и разнолика. Има ту свакојаких справа из старог и средњег вијека, поријекла источног и европског, као што су компаси, глобови, астрографи и астролаби, сунчани сатови, календари, мјерила свију система, и т. д.

Писана историја математике — манускриптно одјељење — износи око 300 персиских, арапских и индских рукописа, а преко 600 китајских и јапанских. Најдрагоцијенији између ових рукописних блага то је рад најславнијег међу индиским математичарима научника Браскара и неки радови персиских математичара. Од необичне је вриједности потпуна енциклопедија китајских математичких наука.

Историја развоја математике у Европи представљена је ту очигледно прегледним таблицама проф. Смита, који је до год. 1601. набрајао у Европи 400 значајних математичких дјела, у којима се садржи сав развој те науке и њено напредовање. Од ове године до наших дана изнио је исти писац само најодабранија и најважнија дјела, која су изнијела ствари нове и оригиналне. И у овоме одјељењу има низ славних дјела и рукописа, која су својом појавом изазвала у свјетској науци преврат. Прво мјесто заузима рукопис Њутонов.

Женско васпитање. У пруском парламенту претресало се пошљедњих дана питање о реформи женских средњих школа. Том се приликом чуло и читало доста лијепих говора и чланака у дневним листовима. Једни су били за то, да се дјевојкама даде исто образовање које и дјечама, а други су се жестоко дигли против тога схваћања.

Уберлинском клиничком стручном листу обазрео се је на ово питање др Ханауер

(из Франкфурга) који је обрадио ову ствар с хигијенског гледишта и пожалио, што се прије самога закључка није законодавно тијело обратило и на лекарске стручњаке, да чују и њихово мишљење.

Из статистике, вели Ханауер, види се сувише јасно, да нова школска организација може бити од велике штете за сам женски пол. Женска су дјеца просјечно слабије тјелесне конструкције од мушке. У њемачким средњим школама налази се 16 до 30 процената дјечака с кроничким болестима, док их има 17—41 проценат међу дјеночицама. Оне пате више него дјечаци од главобоље, малокрвности, нервних и желудачних болести. Што дуже дјевојке сједе у школским клупама, то они проценти све више расту. У Копенхагену достигао је овај број већ 25—50 процената. Како дјевојке својом висином и тежином заостају са дјечацима, тако се оне и слабије одупиру — туберкулози.

Према свему овоме јасно је, да се од дјевојака, које су слабије од мушкараца, апсолутно не може захтијевати ни једнак успех у душевном раду. Главна је дакле погрешка пруске школске реформе, да се дјевојкама прти на леђа у гимназијама и реалкама исти наставни план, који и дјечацима, па ће њихов мозак морати да прима у себе исту количину старих језика и математичких формула, коју и дјечаци.

Највећа пак опасност лежи у томе, да ће с временом постати мода све дјевојчице слати у више школе без обзира, да ли су поједине тјелесно и душевно дорасле захтјевима. До данас је било то добро, да су се за више науке бирале само најспособније дјевојке, а од данас тога више неће бити, па ће све мајке без разлике мислити, да морају своје кћери слати у школу до 18. или 20. године. Квалитет дјевојачког материјала биће гори, па ће преоптерећење бити двоструко.

Да се дакле здравствена опасност што је могуће јаче снизи, треба настојати свим силама, да посјеђавање женских гимназија не постане модом. Прије свега треба да се ученице подвргну лекарској контроли и да стоје увијек под надзором школског лекара. Даље треба да се проведе опсежна хигијена школске наставе. Послије тога апсолутно не смије бити школе. Испит зрелости мора се одстранити, а гимнастика увести као обављати предмет. По подне треба да се заведу часови за игре, купање и шетњу.

Источна опасност и пангермански проблем. Недавно је у Лондону угледала свијета брошура, на енглеском језику, а са горњим насловом. Њен је аутор господин Владимир Јовановић.

Појава овага списа и по времену и по мјесту на ком се јавља, а и по садржини његовој заслужује нарочиту пажњу, да и не говоримо о уваженом писцу, за чије перо зна наша српска јавност, ево већ педесет година.

Сам наслов књиге казује, да је она одјек тек минулих догађаја, а у првом реду анексије Босне и Херцеговине. Овај чин, далеко од тога да се може сматрати завршеним, поред опасности, које скрива у себи за цио наш Исток; он је још јаче избацио на површину и други проблем, проблем пангермански, који и чини тако великом опасност, која нам пријети. Та два момента, дакле, обухвата спис господ. Владимира Јовановића, који овога пута занима енглеску јавност.

Спис има седам одјељака, из чијих ће се наслова најбоље видјети и њихова садржина и тенденција самога списа.

Ово су ти одјељци:

1. Аустријска анексија Босне и Херцеговине.
2. Аустрија, каква она у истини јест.
3. Drang nach Osten или пангерманска опасност.
4. Солидарност интереса европских народа.
5. Једна дипломатска уједина.
6. Српски интереси и права.
7. Балкански савез.

У ових је седам одјељака, дакле, резиме цијеле ситуације, створене анексијом Босне и Херцеговине. И писац се потрудио да све моменте освјетли необично погодним начином, и кад један енглез прочита све што је у том спису речено, он има потпуно јасну слику о свему — а у првом реду о интересима саме Велике Британије, и остале Западне Европе, које пангермански проблем све видније угрожава.

И то је баш оно, што спису господ. Јовановића даје особиту важност. Он је ствар Српског народа, или још више, судбу цијелога Балкана, идентификовао са великим политичким и економним интересима Вел. Британије и Западне Европе, насупротив агресивним напјерама и интересима аустро-њемачким.

Г. Јовановић у овој брошури не дијели оно жалосно гледиште, по коме се „послије боја коње баца у трије“, већ с разлогом налази: да тек сада ваља настати и обавјештавати велики свијет о себи и о српској будућности. Својим дјелом, осим што је дао енглеским чи-

таоцима једну добру, марљиву и стручно израђену студију, показао је он и пут којим нам, у одбрани националних интереса, пред форумом Европе ваља поћи. С тога без сумње, има г. Јовановић и право на наше признање, што се јавио са својим списом на правом мјесту.

Реформне средње школе у Аустрији. Као што је познато, отворене су недавно у Аустрији поред старих гимназија и реалска осморазредне реалне гимназије, реформне реалне гимназије и великореалне гимназије „тјешинског“ типа као нове врсте средњих школа. Бечко министарство просвјете одредило је својом наредбом од 29. марта 1909. г. права тих појединих школа, а нарочито припуштање апсолвентата нових средњошколских типова у разне високе школе.

Апсолвенти реалних гимназија и реформних реалних гимназија имају право, да се уписују у свјетске факултете универзитета као редовни ученици. Изузетак чине једино кандидати средњошколског учитељства, који слушају предавања из клавишне филологије, те из историје филозофије и археологије, јер су само они онавези, да наодоцније двије године прије свршетка универзитетских наука допуне своје образовање испитом из грчког језика. За остале ученике свјетских факултета није дакле из грчког језика потребан никакав испит, али им се ипак препоручује, да попуне своје хуманистичко образовање учењем грчког језика за вријеме свеучилишних студија, због чега се сад у универзитетима уопште основати курсеви за учење и тога класичног језика.

У „тјешинској“ великореалној гимназији два су одјела: гимназијски и реални. Апсолвенти првога одјела изједначени су у правима с абитуријентима гимназија; а апсолвенти реалнога одјела, ако учине испит из латинског језика према захтјевима реалних гимназија, с абитуријентима ових завода.

Апсолвенти реалска (које су седморазредне), ако желе допунити испит зрелости за свеучилишне студије, полагаће од сад испит само из латинског језика и филозофске пропеедвике, и то годину дана након положена испита зрелости. Тада имају права апсолвентата реалних гимназија; али ако желе бити сасвим изједначени с абитуријентима гимназија, онда треба да положи испит и из грчког језика за вријеме свеучилишних студија.

Није од потребе, да говоримо о правима поменутих апсолвентата за полазак других високих школа. Главни је пак то да је у борби, које се води око модернизације средњих школа и у Аустрији, грчки језик у велике изгубио свој дојакошњи положај. — па и да ће због тога абитуријенти реалних гимназија, који су уписани у реално-гимназијски одсек, моћи од сада без икаквих испита и других сметњи бити редовни ученици свјетских факултета и у аустријским универзитетима, нарочито јуридичкога и медицинског факултета.

Што се пак тиче припуштања ових апсолвентата у теолошки факултет, о томе ће министарство накнадно издати своје одредбе.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Посвећење Рашко-Захумског Епископа. У прошли четвртак извршено је у Петрограду у Светоме Синоду свечано наречење архимандрита острошког г. Кирила за епископа рашко-захумског, а његово посвећење извршиће се сјутра, 31. маја, у Александрово-Невској Лаври.

Одликовање. Г. Стеван Бабић, краљ. српски потпуковник у пензији, који је дуже времена био запослен при нашем Министарству Војном, одликован је при свом поласку с Цетиња од Н. Кр. В. Књаза Господара Даниловим орденом III степена.

Црвени Крст. На заузимање племените госпође Даринке Миљанића, Швајцарски Црвени Крст имао је особиту доброту преко поменутог госпође Миљанићке, а на име Председнице Женског Друштва Црногорског Црвеног Крста госпође Марице Пламенац, послати за наш Црвени Крст разне моделе за израду рубља за рањенике и болеснике.

Овијем се од стране Друштва Црногорског Црвеног Крста изјављује особита благодарност како цијењеној госпођи Даринки Миљанића, тако и Друштву Швајцарског Црвеног Крста.

Исправка. „Цетињски Вјесник“ у свом 38. броју од 16. маја т. г. донио је под насловом „Помиловање“ биљешку, да је Њег. Краљ. Вис. Књаз Господар између осталих притвореника помиловао и неке аустријске поданике, који су ради шпијунаже били притворени.

Пошто је оvd. аустро-угарско посланство настојавало, да се затворени као

шпијуни аустро-угарски поданици ослободе, а како је било и наших поданика, који су под истом сумњом били затворени у Будви, Котору и Дубровнику, то су по постигнутом споразуму и једни и други ослобођени, а да нијесу суду ни предавани били.

Цетињска Читалица. 24. маја т. г. на захтјев једне трећине чланова друштвених одржана је ванредна друштвена скупштина за избор нове управе, у коју су већином гласова изабрати: за председника, г. Душан Вукотић, министар Финансија и Грађевина, за потпредседника г. Јован Хајдуковић, за секретара г. Филип Врчевић, за благајника г. Ђуро Андрић, за књижничара г. Гавро Травањ, за управника позоришта г. Коста Костић, за економа г. Никола Кнежевић, и за одборнике: г. г. Јанко Милић, Ђуро Шпадијер, Петар Милић, Перо Поповић и Ђуро Девић, а за одборничке замјенике: г. г. Косто Лучић, протођ. Ф. Радичевић, Стеван Ј. Радосављевић — Бдин, Марко Ђурчић и Каплан Бибежић.

Позориште у Зетском Дому. Управа Цетињског Радничког Друштва, односно Друштвено дилетантско одјељење прикавало је 28. о. мј. у вече у Зетском Дому „Књаза Арванита“, драмски чин у 5 појава од Њ. Кр. В. Књаза Господара, за коју се представку опште може рећи, да је врло добро успјела. Између чинова спирао је Друштвени тамбурашки збор, те су и тамбураши и дилетанти бивали чешће поздрављени одобравањем, нарочито су дилетанти на свршетку комада били од посјетилаца изазвати бурним плескањем, што им и јесте најбоље признање и подстрек на истрајност.

На каси је пало прихода круна 239 60 п. и у коју суму улази и кр. 6. добровољних прилога, који су од по 2 круне приложили: г. г. Пилгрим-Балтачи, Бриг. Ј. Вукотић и Момчило Костић.

ТЕЛЕГРАМИ

Петроград, 23. маја. У јучерашњој сједници Думе приликом за-

конског претреса о слободи вјероисповијести рекао је министар председник Столипин, да је он противан оној теорији, коју заступају црква и њезине присталице, то јест да односе између владајуће цркве према другим вјероисповијестима има само црква рјешавати. Влада уређује те односе законодавним путем. Само у догматским и канонским питањима мора да је црква сасвим самостална. И у питању специјалнога црквенога законодавства црква мора бити аутономна. Но у питању односа између цркве и државе, потоња мора задржати своју слободу. Кад би се ријешење тога питања оставило цркви, сагласност између цркве и државе, која траје већ више вјекова, била би уништена и нестало би оне везе из које произлази, да држава цркви гарантира сигурну егзистенцију. Прекинувши ову везу, настало би између цркве и државе неко неповјерење. Врховни надзор над легислативом припада Цару, а овај ће као врховни поглавар цркве и њезин бранилац вазда ову заштити, кад треба одлучити о закључцима, које је Дума створила у црковним питањима.

Влада, закључио је министар председник, може да пође само једним путем, правим путем, који јој је сам Цар, који је завише одсто милиона људи био и остаје вазда православни цар, означио и јавно пред народом изјавио, да неће никад скренути са тога пута.

Цариград, 24. маја. Питање о источним жељезницама јуче је коначно ријешено.

Петроград, 25. маја. До сад се појавило свега 19 случајева колере.

Државни Савјет одобрио је кредит за грађење 4 нова ратна брода, које је Дума била одбила. Грађење је већ отпочело.

Петроград, 25. маја. Цар је упутио Зиновјеву рескрипт, којим га као посланика у Цариграду опозивље, поставља за члана Државног Савјета и одликује орденом св. Андрије.

Цариград, 26. маја. Мурат, издвалац „Мизама“, осуђен је од ратног суда на 15 година затвора.

Петроград, 27. маја. Представник „Волфове Агенције“ овлаштен је од руског министарства спољних послова да потврди, да је била царева иницијатива за састанак са царем Вилхелмом, и да ће овај на позив Цара Николе доћи у Финске воде.

Петроград, 27. маја. На супрот недавним изјавама министра председника Столипина Дума је усвојила додатак, којим се даје Хришћанима право слободног преласка у нехришћанску вјероисповијест. Крајња десница оставила је уз силне протесте скупштинску салу.

Цариград, 27. маја. Турско-црногорски споразум предложен је парламенту.

Беч, 28. маја. У току претреса о буџету у финансијском одбору, министар председник Бинерт је нагласио, да би требало што прије закључити трговинске уговоре са балканским државама; а што се тиче трговинског уговора са Црном Гором, ту је главно питање увоз живог и меса у Боку Которску, због чега ће бити потребно, да Бо-

ка Которска буде изузета из вете-ринарне конвенције између Аустрије и Њемачке, о чему се министар председник нада, да ће у што краћем року постићи споразум са Њемачком.

Петроград, 28. маја. „Вјесник“ јавља о састанцима, које ће имати руски цар са страним владоцима. Најприје ће се Цар састати половином мјесеца јуна са царем Вилхелмом, и то у Финским водама, а за тим ће свршетком јуна цар посјетити краља Шведског, свршетком јула председника републике Француске и краља енглеског, а доцније ће цар поћи у Италију, да учини посјету краљу Виктору Емануилу. Дан ове потоње посјете није још утврђен.

Царска породица преселила се у љетњи дворак Петерхоф.

Рим, 29. маја. Краљ је примио у свечаној аудијенцији нарочито изасланство турско, које му је саопштило ступање новог Султана на пријесто.

Петерхоф, 29. маја. Цар је примио у свечаној аудијенцији нарочито турско изасланство и одликовао његове чланове разним орденима.

Солун, 29. маја. Надлежни кругови изјављују као неосновану вијест, да је покушавано да се Абдул Хамид из Солуна на силу одведе.

Париз, 30. маја. Министар спољних послова изјављује, да до сад није било никаквог споразумјевања између велесила односно опозивања међународних чета са Крита. Чете ће оставити Крит у мјесецу јулу, ако се случајно што год до тад не промијени.

Статистика средњијех и основнијех школа у Књ. Црној Гори за школску 1907.—8. годину

I. СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

У 1907.—8. ГОДИНИ

Редни број	ШКОЛЕ	Кад је отворена школа	Број наставника	Број учен. и ученица			Примједба
				у почетку године	на крају године	Издатка на издржавање школе	
1.	Велика Држ. гимназија на Цетињу	1879. г.	13	229	213	33.523 49	146 39
2.	Нижа Држав. гимназија у Подгорици . . .	1907. г.	10	346	316	25.787 39	74 53
3.	Институт Царице Марије на Цетињу . . .	1869. г.	13	84	81	—	—
	Свега		36	659	610	59.310 88	220 92

II. ОСНОВНА НАСТАВА У 1907.—8. г.

А) ШКОЛЕ И НАСТАВНИЦИ

Редни број	ОБЛАСТИ	БРОЈ ШКОЛА					БРОЈ НАСТАВНИКА			
		Мушких	Женских	Варошких	Сеоких	У опште	Учитеља	Уч-ца у школама	У опште	Свега
1.	Катунско-Ријечка	28	1	4	25	29	44	1	2	47
2.	Зетско-Брдска	22	1	2	21	23	36	3	2	41
3.	Приморско-Црмничка	11	2	3	10	13	17	—	2	19
4.	Никшићска	28	1	2	27	29	35	2	2	39
5.	Морачко-Васојевићска	24	2	2	24	26	35	—	2	37
	Свега	113	7	13	107	120	167	6	10	183

III. ОСНОВНА НАСТАВА У 1907.—8. г.

Б) УЧЕНИЦИ И УЧЕНИЦЕ

Редни број	ОБЛАСТИ	У почетку школске год. На крају школске године							
		Било је у свијема основнијем школама							
Ученика	Ученица	Ученица	Ученица	Ученица	Ученица	Ученица	Ученица	Ученица	Ученица
1.	Катунско-Ријечка	2.255	144	115	2.514	2.095	129	97	2.321
2.	Зетско-Брдска	2.324	66	123	2.513	2.126	57	107	2.290
3.	Приморско-Црмничка	821	26	88	935	751	25	81	857
4.	Никшићска	1.880	75	86	2.041	1.694	61	80	1.835
5.	Морачко-Васојевићска	1.909	102	52	2.063	1.767	88	49	1.904
	Свега	9.189	413	464	10.066	8.433	360	414	9.207

IV. ОСНОВНА НАСТАВА У 1907.—8. г.

В) ИЗДРЖАВАЊЕ ОСНОВНИЈЕХ ШКОЛА

Редни број	ОБЛАСТИ	На издржавање основнијех школа издато је			Од укупног издатка до- лази про- јектно на 1 школу
		од Државе	од Општина	у опште	
		Круна	Круна	Круна	
1.	Катунско-Ријечка	30 741 20	10.124 15	40.865 35	1.409 15
2.	Зетско-Брдска	25.507 62	9.107 92	34.615 54	1.505 02
3.	Приморско-Црмничка	12.327 20	6.604 —	18.931 20	1.456 25
4.	Никшићска	21.195 50	6.420 —	27.615 50	952 26
5.	Морачко-Васојевићска	27. 25 20	—	27.025 20	1.039 43
	Свега	116.796 72	32.256 07	149.052 79	—

Званични огласи

ОБЈАВА

Поштанско-телеграфско одјељење има у штали под Заграбље: кола од дилжансе и пакета, кара, кароца, двоколица, рода, каролида; алата ковачког, коларског и сатларског и много разног другог материјала, који се односи на кола и коње.

Цио горе изложени материјал Одјељење ће продавати на јавној лицитацији у штали

под Заграбље — уз готов новац — од 1. до 6. јуна ове год.

Ко би што желио купити, нека се у поменуто вријеме пријављује у штали под Заграбље од 9—12 прије и од 1—5 сати послеје подне.

Број 3659 1382. Из поштанско-телеграфског одјељења министарства унутрашњих дјела 19. маја 1909 г. Цетиње. 1.2

ПОЗИВ

Којим се позива Петар Тошић из Жабљака (у Језерима), који је прије пет (5)

година отишао у Краљевину Србију, да у року од три (3) мјесеца, рачунајући од првог уврштења овог позива у „Гласу Црногорца“ лично предстане овој Консисторији, ради коначног ријешења бракоразводног спора са његовом супругом Видом, кћером Марка Новосела.

Не пријави ли се речени Тошић у одређено му овим позивом вријеме, ради реда поставиће му се бранитељ, који ће га у овом спору заступати, на основу чега ће се и у његовом одсуству коначно ријешење донијети.

Број 1463. А. 1908—52. Из Консисторије Цетињске, 23. маја 1909 Цетиње. 1,3

ОБЈАВА

На дан 31. маја о. г. држаће се у канцеларији Министарства Финансија и Грађевина у 10 сати прије подне јавна лицитација за шегање и цијепање 1200 кубних метара букових дрва.

Потребнија обавештења, као и услови уговора, могу се видјети и добити сваким радним даном у канцеларији Министарства Финансија и Грађевина.

К. Бр. 438. Министарство Финансија и Грађевина, 23. маја 1909 г. Цетиње. 1,1

ОГЛАС

Пошто је Г. Министар Финансија и Грађевина на предлог Професорског Савјета, а у смислу чл. 6. уредбе, својим ријешењем од 24. ов. мј. т. г. бр. Ш. за Ф. А. Ч. 8. одлучио, да школска година одпочне 15. септембра тек. године, позивају се сви, који су вољни, да ступе у поменућу школу, да поднесу пријаву за упис са потребним документима, најдаље до 1. августа тек. год. дирекцији школе.

1. Државни чиновници, морају у пријави назначити слиједеће:

- 1) Године старости, датум рођења, мјесто рођења и вјероисповијест.
- 2) У којој је струци држ. службе, чин и од кад служи.
- 3) Школску спрему са односним документима. Све ово важи како за редовне тако и за ванредне слушаоце.

II. Они пак који нијесу држ. службеници, а вољни су да ступе у ову школу, имају испунити горње услове назначене у тачци 1 и 3, а уз то приложити и дозволу родитеља или старатеља, да школу могу учити, ако нијесу пунољетни.

Ако пак исти не долазе директно из школе, дужни су поднијети увјерење општине о свом владању, а они, који су у приватној служби, дотичне документе.

Све пријаве у којима неби били испуњени горњи услови, неће се ни узимати у обзир.

Из Канцеларије Дирекције Школе за Финансијске и Административне чиновнике, бр. 9. 25. маја 1909 год. Цетиње.

Директор
М. Ж. Јовановић.

ОБЈАВА

Министарство Финансија и Грађевина, Одјељење за Грађевине и Саобраћај, дана 11. јуна т. г. држаће јавну лицитацију у Канцеларији Канетанског Суда Жупе Пивске, за израду каменог моста на ријеци Пиви на звано мјесто Крстац.

Мост ће бити на једно окно од 28 м. распона у коме ће бити од прилике око 1800 куб. метара.

Полузимац је дужан прибавити сав материјал изузев лака, који ће му Министарство дати. Уз исти мост продаваће се и један бенат у коме ће бити око 500 куб. метара.

Полузимац је дужан до 15. септ. ове год. изградити ноге до волта, а довршити цио мост до 15. августа 1910 год.

План и други ближи услови могу се сазнати у Канцеларији Одјељења за Грађевине и Саобраћај сваког дана за вријеме канцеларијских часова.

Полузимац је дужан при лицитацији поднијети гаранцију од 30% (тридесет на сто) у готовом новцу или непокретним добрима.

Кауцију у непокретним добрима полузимац је дужан таксирати а плаћање такса пада на његов терет. Ко би желио лицитити нека писмено изјави Одјељење за Грађевине најдаље до 8. јуна 1909 год.

Из Канцеларије Одјељења за Грађевине и Саобраћај, Књ. Министарства Финансија и Грађевина, 10. маја 1909 Цетиње.

ОБЈАВА

Царско Руско Посланство на Цетињу обавијестило је ово Министарство, да има већи дио наших поданика, који су отишли на рад у Јунану-Кини, — без рада, ушљед тога, што управа тамошњих жељезница, које се граде, неће да прима раднике из Европе.

Наведено се ставља на знање и управљање свима Књ. поданицима, да не би предузимали тако далеко и скупо путовање, јер ће се изложити неприликама, пошто зараде не могу наћи.

№ 6446 ех 1908 г. Из канцеларије књ. министарства иностраних дјела, 29. маја 1909. на Цетињу. 1,3

ОБЈАВА

На дан 26. јула тек. године у 10. часова прије подне, Административно одјељење Министарства Финансија и Грађевина, одржаће јавну лицитацију за набавку целокупног канцеларијског материјала за сва државна надлештва и школе у земљи.

Ко би се желио примити, да потребну количину канцеларијског материјала лиферије, нека се за ближа извјешта и услове обради сваког радног дана, у канцеларијске часове, поменутом одјељењу, гдје се могу видјети и гдје ће се примати модели свију врста писаћег материјала.

Уговор ће се закључити на три године, од 26. сеп. 1909. до 26. сеп. 1912. год. по старом календару. Полузимац има положити у Благајни Књ. Министарства Финансија и Грађевина, као кауцију у готову новцу или папиру од вредности 6.000 круна.

Број 370. Из канцеларије административног одјељења књ. министарства Финансија и Грађевина, 29. маја 1909 год., Цетиње. 1,8

ОБЈАВА

Овим се извјештавају сви црногорски поданици, који се налазе у Америци, да никако свој уштеђени новац не шаљу у домовину преко тамошњих мањих новчаних завода нити да га код истих остављају на приплод, јер ови нијесу довољно сигурни, већ нека то само чине код познатих великих новчаних завода у Америци тражећи, да им се новац упуту у Црну Гору у новчаном писму, а не упутницом.

Наши поданици, који се не буду држали овог савјета излажу се опасности да штетују своју зараду, као што су је досад већ многи штетовали.

Препоручује се свима онима, који имају својих у Америци, да их савјетују да са опремањем новца раде као што је горе изложено и да се особито чувају да своје уштеде повјеравају људима, који им под видом братства и патриотизма нуде своје услуге.

№ 438. Из канцеларије Књ. Министарства Иностраних Дјела, од 7. марта 1909 год. на Цетињу. 8,10

ОБЈАВА

Одјељење Народне Привреде има у сточарском заводу у Никшићу крмади јокширске и бекширске расе, које ће продавати привредницима за приплод по најповољнијој цијени.

Ко жели купити пар таквих крмади нека се обрати Одјељењу Народне Привреде Број 1607. Из Одјељења Народне Привреде Министарства Унутрашњих Дјела. 9. маја 1909. год. Цетиње. 3,3

СТЈЕЧАЈ

Државна Штампарија ће примати на обучавање 5 ученика под следећи услови:

1. Да је ученик свршио основну школу — са врло добрим успјехом — првијенство ће имати они с већом спремом;
2. Да је потпуно здрав;
3. Да је доброг владања;
4. Да није млађи од 13 година.

Учење траје четири године, за које ће вријеме ученици примати на име издржавања и то: прве године учења по 10 круна мјесечно; друге године по 15 круна мјесечно; треће године по 20 круна мјесечно и четврте године учења по 30 круна мјесечно.

По свршетку четири године учења, полагаће ученик испит, и по положеном испиту произвешће се за радника.

Они родитељи или старатељи, који би имали вољу да њихова дјеца изуче штампарски рад, нека поднесу молбу Управи Држ. Штампарије, и уз молбу да приложи дјетињу потпуно школску свједочбу, крштеницу и љекарско увјерење и то најдаље до 15. јуна тек. год.

Број 116 Из канцеларије Министарства Финансија и Грађевина. — Одјељење Управе Држ. Штампарије — Цетиње 2. маја 1909. год. 4—6

Службени огласи

СУДСКИ ПОЗИВ

Јован Перишин Машановић родом из Куча (у Црној Гори), који је прије 8 мјесеци одбјегао негдје у иностранство, а којег је оптужила Стане Милутинова Булатовић са Цетиња због преваре, која је кажњива по другој алинеји § 252. Кривичног Законика — позива се, да најдаље до 1. септембра 1909 год. у 8 сати прије подне предстане потписом суду ради одговарања за почињену кривицу.

Не пријави ли се речени Машановић до горе означеног дана, Суд ће одржати претрес и изрећи пресуду без његовог присуства, сагласно законским прописима о томе.

Број 258 ех 1909 год. V—1903—108. На Цетињу, 9. маја 1909 год. — Књ. Обласни Суд — Заступник председника М. Р. Марковић

Р. 109 Бр. 276 2,3

Приватни огласи

ОБЈАВА

Према ријешењу школског одбора школе Глуходолске у Приморско-Црмичкој области од 14. маја ове године, а у сагласју са представницима школске општине, позивају се подизмачи грађевина на јавну лицитацију, за грађење учитељског стана.

Учитељски стан састојаће се од три собе. Ближи услови могу се видјети сваког дана код управитеља школе.

Лицитација ће се обавити на дан 13. јуна ове године у канцеларији школског одбора од 9—12 часова прије подне.

Позивају се подизмачи, да на ову лицитацију дођу и лицитирају.

Број 39. Из сједнице школског одбора школе Глуходолске 14. маја 1909 год. Глухи-До. Р. 96 Бр. 284 1,1

ОГЛАС

Износи се на јавну продају описана непокретност Крста П. Матовића из Зете. Процијењена круна 800.

Продаја ће се извршити 26. јуна, 26. јула и 26. новембра ове год. у канцеларији општинског суда у Подгорици.

На првом року непокретност неће се продати испод процјене, на другом хоће, али не испод $\frac{2}{3}$, а на трећем року продаће се понудиоцу највише цијене.

Сваки је лицитант дужан положити јемство 10% од процијењене вриједности.

Позивају се сви они, који имају какво реално право на непокретности, да се суду пријаве прије прве продаје.

Опис непокретности:

Једна двокатна кућа у старој вароши „Лекића махали“ дуга 730, а широка 1250 метара. Граници: од истока Усен Крњић зградом, од запада Ораховачка улица, од сјевера Савета радичевић кућом, а од југа Мило Врбича.

Број 463 VI. 909. 69.

Подгорица, 26. маја 1909.

Општински Суд
за председника
судија Ј. Радичевић

Р. 143, Бр. 292 1,1

БАРСКО ДРУШТВО

Распоред пловидбе поштанских и трговачких параброда по Скадарском језеру и Бојани.

Полазак: Поштански и трговачки параброди полазе сваки дан осим недеље у 10 сати прије подне из Скадра и тичу Вир—Плавницу: понедељником, сриједом и петком, а Плавницу—Вир: уторником, четвртком и суботом. Истог дана враћају се у Скадар.

Сретање: На Виру с државном барском дилижансом у доласку и поласку.

Полазак: Из Ријеке за Вир полази сваки дан осим недеље у 11 сати прије подне и истог дана враћа се на Ријеку.

Сретање: С парабродом, који полази из Вира за Плавницу и Скадар и то: понедељником, сриједом и петком, а уторником, четвртком и суботом с парабродом за Вир и Скадар. На Виру пак с државном барском дилижансом у доласку и поласку.

Сретање: На Плавници с приватнијем подгоричкијем омнибусом у доласку и поласку.

Полазак: Из Скадра за Обод и обратно сваког дана осим недеље

За подробнија обавјештења треба се обратити односнијем друштвенијем агенцијама.

Р. 156. Бр. 128. 34.36

УПРАВА.

Поштанске марке поништене црногорске и осталих балканских земаља купујем — сваку количину — по најбољим цијенама. Пошљице и понуде на адресу, А. Weisz, Briefmarkenhandlung. п.п. Бр. 496. 18.23 Wien I. Adlegasse, 8.

ОГЛАС

Српско Црногорско Емигрантско Друштво
563—11—ave. NEW-YORK U. S. A.

Имамо част јавити браћи Србима у Домовини — особито онима, који су намјерни путовати за Америку, да смо отворили **Српско-Црногорски Емигрантски Дом**. Примамо наше путнике са Држ. искрцалишта Ellis Island-a.

Ово је друштво установљено по закону Државе Њу-Јорк.

За информације — објашњења и савјете треба се обратити друштвеном потпредседнику госп. **Мићуну М. Павићевићу на Цетињу.**

Председник
Мато Злоковић

Р. 70 Бр. 274 2,4

Јанко Спасојевић

дипломирани правник, бив. виши државни чиновник,

прима на заступање: парнице грађанске и кривичне пред свима судовима у Књажевци, административним и духовним (специјално бракоразводне) властима;

посредује при склапању уговора и других правних послова;

пише молбе и жалбе за све земаљске власти; даје савјете по свима пословима, који спадају у правну струку и т. д.

Станује до Руског Посланства. Цетиње. Р-60, Бр. 142 3,4

НОВО.

Част нам је доставити поштованој публици, како из мјеста тако из унутрашњости, да смо нашу радњу то јест **Задруга Обухарских Радника** снабдели са најбољом робом, а правило Задруге главна је тачка мећати робу прве врсте и израду најфинију. Пошто је г. Ристо Рундо директор Задруге а исти путује по унутрашњости то молимо коме је по вољи ради наруџбине нек му се обрати. Молимо за посјету.

Цетиње, 10. априла 1909.

С поштовањем:

Ристо Рундо, Петар Поповић, Крсто Бастић, Крсто Ђурић и Лабуд Ђурић — ОБУХАРСКИ ЗАДРУГАРИ. р.83, Бр. 193 7,6

ОБЈАВА

У неђељу 14. јуна ове године школски одбор у Стабница Пиви, лицитираће грађење школе. Ко би желио подузети нека се на дан лицитације пријави на лице мјеста гдје ће понудиоци добити погодбене услове и план.

Понудиоцу највише цијене уступиће се уз кауцију, 10% у готову новцу, непокретности или сигурну јемству, Стабна, 3. маја 1909.

Р. 60 Бр. 265 3,3

Председник одбора
Шћепан Кулић

Финих лаких ципела од француског Ђона и шевро-а може се добити код **Стевана Ђ. Перовића, Подгорица.** Р. 16, Бр. 259 4,6

ИЗЈАВА

Свима поштованима претплатницима, који су упућивали бројеве на лутрију мога **Омнибуса** преко г. Ђура Дашоца Иванчевића из Доњег Краја, нека изволе од истог потражити свој новац, као што ист: Ђуро признаје и на то се потписао у Општини Вароши Цетиња, а то узрок што за 11 мјесеца није могао скупити од 600 бројева само 140, те због тога нијесам могао да чекам за даље.

Свима претплатницима остајем захвалан.

Цетиње, 26. маја 1909.

С поштовањем
Р. 75, Бр. 286 1,2

Стојан Ђурђевић.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти нашег непрежаљеног сина односно брата

† Сава Маркова Милића

који се 3. тек. мјесеца пресели у вјечност у најљепшем цвијету своје младости у 21 години свог живота, који се нехотично утопи у ријеку Морачу код Златичког поља. Сматрамо за најсвећнију дужност овим путем свима саучесницима изјавити своју најтоплију благодарност, који нам ма којим путем саучешије изјавише и тим нашу гољему тугу ублажише.

Особита хвала Милошу М. Ивановићу с друштвом, који нашег покојника извади из ријеке Мораче и тим нама указа за вазда вјечно признање. Незаборавна хвала: Ивановићима, Поповићима, Лаковићима и Дучићима, који нашег покојника пријатељски испратише у кругу својих старјешина и мојој браћи Ораховцима предадоше.

Вјечита хвала: Убљанима, Безјовцима, Криводоњанима, Момчанима, Затрепчанима, Коћима и Фундијанима, који са својим старјешинама на глас смрти похиташе у великом броју, покојника ожалише и до вјечне куће испратише.

Дживотиња незаборављена брацка хвала браћи Ораховцима и њиховим старјешинама, који нашег покојника брацки ожалише и брацки до вјечне куће испратише и тим нашу тугу у велико ублажише.

И још једном вјечита хвала свима и свакоме, који нам у овој жалости указаше саучешије.

Орахово — Кучи, 10. маја 1909 год.

Ожалошћени: мајка **Мара**, брат **Лука** са осталим родбенима. Р. 192 Бр. 283 1,1